dosar nr.2-23094888-05-3a-22112023 Judecătoria Cahul, sediul central
judecător Evgheni Bancov

Curtea de Apel Cahul
D E C I Z I E
În numele Legii

15 mai 2024 mun. Cahul

Colegiul specializat de contencios administrativ
al Curţii de Apel Cahul în componenţa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Movilă Vitalie
judecătorii Dvurecenschii Evghenii, Pilipenco Serghei

cu grefierul Margarita Flocea,
a judecat în şedinţă publică, în ordine de apel, cauza de contencios administrativ la acțiunea Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian, privind anularea dispoziției Primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 ”Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, la apelul declarat de către Primăria mun. Cahul împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul central din 19 septembrie 2023,

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data 03 iulie 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus în instanța de contencios administrativ cerere de chemare în judecată împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian, privind anularea dispoziției nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

În motivarea acțiunii în contencios administrativ reclamantul a indicat că, la 05 mai 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a recepționat dispozițiile primarului municipiului Cahul, publicate în Registrul de stat al actelor locale. În opinia Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, dispoziția nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” este ilegală și necesită a fi anulată, din considerentul că prin punctul 1 al dispoziției menționate, primarul municipiului Cahul eliberează 360 litri de combustibil, calculat la preţul

mediu şi facturat pe luna curentă, din contul mijloacelor financiare preconizate la instituţia 10673, activitatea 00230, pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul (cu mijloacele de transport: Skoda **********, Dacia **********, Mercedes *****) la campionatul de fotbal între veterani, desfăşurat în mun. Chişinău, conform graficului 05.05.2023, 14.05.2023, 19.05.2023 şi 26.05.2023.

Invocând prevederile art. 7 alin. (2), alin. (3) lit. g) din Legea nr. 330 din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică şi sport, relatează că serviciul specializat al administrației publice locale, în cazul Primăriei municipiului Cahul – Școala sportivă, poate sprijini material și financiar practicarea sportului pentru toți în limita bugetului aprobat de către Consiliul municipal Cahul. Invocând prevederile pct. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 1552/2002 pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă, relatează că, dat fiind faptul că din conţinutul bazei de constatare a dispoziţiei nr. 256 din 05 mai 2023 nu este clar cine este fondatorul echipei de fotbal a veteranilor din municipiului Cahul, primarul şi-a depăşit competenţa prin eliberarea a 360 litri de combustibil pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din mun. Cahul la campionatul de fotbal între veterani, desfăşurat în mun. Chişinău.

Invocă că dispoziţia menţionată contravine prevederilor art. 118 alin. (1), alin. (2) lit. a), b) Cod administrativ, şi conchide că eliberarea combustibilului, în scopul deplasării echipei de fotbal a veteranilor din 2 mun. Cahul la Campionatul de fotbal între veterani, necesită a fi suportate de către echipa de veterani.

Susţine că la 12 mai 2023 Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a notificat primarul municipiului Cahul, însă până în prezent primarul nu a întreprins nici o măsură în vederea conformării sau nu cu notificarea Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat.

Solicită reclamantul: admiterea acțiunii în contencios administrativ, anularea dispoziției nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul sediul Central din 19 septembrie 2023 s-a hotărît.

Acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian,

privind anularea dispoziției nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, se admite.

Se anulează dispoziția Primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Solicitarea și argumentele apelului.

În dezacord cu hotărârea enunțată, la 17 octombrie 2023 Primarul mun. Cahul prin intermediul viceprimăriței mun. Cahul Tatiana Romaniuc a declarat apel prin care a solicitat, admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul Central din 19 septembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri de prin care cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, să fie respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, în motivarea apelului declarat de către Primarul mun. Cahul la data de 12 decembrie 2023 s-a invocat că, drept temei de admitere a cererii de chemare în judecată a servit unicul motiv că, primarul municipiului Cahul nu a ţinut cont de faptul că oferirea sprijinului financiar poate avea loc doar faţă de sportivii şi antrenorii care aparţin unităţilor sportive în subordinea administraţiei publice locale. Cluburile şi asociaţiile sportive din municipiul Cahul pot beneficia de finanţare nerambursabilă, conform art.5 şi art.23 alin.(1) al Legii cu privire la organizaţiile necomerciale, cu condiţia că deţin statut de utilitate publică. Sub pretextul dat, instanţa nu a reţinut faptul, că dispoziția dată a fost adoptată conform prevederilor legislației în vigoare care a servit drept temei pentru emiterea ei şi anume, potrivit art. 4 alin. (1) lit. j), alin. (3) al Legii privind descentralizarea administrativă nr. 435 din 28.12.2006, art. 29 alin. (1), (2) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală și prevederilor art. 1 alin. (4), (5), art. 20 al Legii nr. 397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale, art. 1 alin. (4)-(5), art. 7 alin. (3) lit. b), g) din Legea cu privire la cultura fizică şi sport nr. 330 din 25.03.1999 cît și în baza Deciziei Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022 „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Cahul pentru anul 2023 în a doua lectură”, alin. (4) : ”Se aprobă resursele şi cheltuielile bugetului municipal Cahul conform clasificaţiei funcţionale şi pe programe, conform anexei nr.3...”.

Susține apelantul că, în baza notelor metodologice privind elaborarea bugetului şi clasificației bugetare, cheltuielile pentru ramura cultură, sport, tineret, culte şi odihnă au fost aprobate prin linii bugetare separate. Școlile sportive, aflate

în subordinea primăriei, au cod al instituției aparte, se finanțează din transferuri cu destinație specială şi au buget pe articole de cheltuieli: funcţia F_1F_3 0812, program P_1P_2 8602, activitatea 00238 - activitatea școlilor sportive.

Conform clasificației funcționale şi pe programe, pentru încurajarea sportului pentru toţi, la aparatul primăriei, instituția 10673, este creată linie bugetară aparte: funcția F_1F_3 0812, program P_1P_2 8602, activitatea 00230 - activităţi sportive, destinate tuturor cetăţenilor municipiului Cahul, indiferent de vârstă şi categorie socială.

Menționează, totodată, că autoritățile publice locale de nivelul I, în baza Codului educației, art.142 lit. d) pot contribui la finanțarea bazei materiale a instituţiilor de învăţământ din teritoriul administrat; art.143 lit. c) stipulează că instituţiile de învăţământ pot beneficia şi de „alte alocaţii de la stat şi de la autorităţile publice locale, destinate educaţiei", iar în art.145 lit. c) este specificat „finanţare complementară: pentru modernizarea bazei materiale şi didactice, pentru subvenționarea alimentației, pentru transport școlar şi cazare".

La 28 decembrie 2023 intimatul OT Cahul al Cancelariei de Stat a depus referință la cererea de apel, prin care solicită respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

În argumentarea referinței s-a invocat, că apelantul nu a ținut cont de faptul că eliberarea combustibilului în scopul deplasării echipei de fotbal a veteranilor din mun. Cahul la Campionatul la fotbal între veterani, desfășurat în mun. Cahul nu poate fi considerată ca finanțarea activități școlilor sportive. Punctează că, apelantul Primarul mun. Cahul nu aduce contra argumente la hotărârea motivată a primei instanțe cît și nu a intrat în esența cererii de chemare în judecată și că prin cererea de apel, doar și-a exprimat nemulțumirea față de soluția primei instanțe, ceea ce nu poate servi drept temei de a casa hotărîrea contestată.

Argumentele participanților la proces.

Procedura de citare a fost legal executată.

Cauza a fost examinată în lipsa reprezentantului apelantului Primarul mun. Cahul – Micinschi Avram, care a fost legal înștiințat despre locul, data și ora ședinței de judecată, fiind prezent în ședința din 30.01.2024, intimatului OT Cahul al Cancelariei de Stat în ședința de judecată fiind legal citat nu s-a prezentat, însă prin cerere a solicitat examinarea cauzei în absența sa. Iar terțul Tonu Andrian de asemenea fiind legal citat, nu s-a prezentat și nu a comunicat motivele

neprezentării sale. Or, potrivit prevederilor art. 218 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii: neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Aprecierea instanței.

Verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curţii de Apel Cahul conclude asupra necesității admiterii apelului declarat de către Primăria municipiului Cahul, casării integrale a hotărârii primei instanțe şi emiterii unei noi hotărâri, prin care se respinge ca neîntemeiată acțiunea reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian, privind anularea dispoziției Primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 ”Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” din următoarele considerente.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”

Conform art.236 Cod administrativ, „instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului”.

Analizând condițiile de admisibilitate a apelului, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul statuează, că cererea de apel corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Colegiul menționează că cererea de apel este admisibilă.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, „în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept”.

Conform art.195 Cod administrativ, „procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se

aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art.169–171”.

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, „examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: … casează integral hotărîrea primei instanței și emite o nouă decizie”.

Potrivit prevederilor art. 219 alin. (1), (3) Cod administrativ, „instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi. Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.”

Colegiul reține, că concluzia primei instanţe este adoptată sub imperiul aplicării eronate a normelor legii materiale și procedurale, şi fără a stabili toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Sunt eronate argumentele instanței de fond precum că Primarul municipiului Cahul la oferirea sprijinului financiar nu a ținut cont de prevederile art. 5 și art. 23 alin. (1) a Legii cu privire la organizaţiile necomerciale, așa cum acesta poate fi aplicată doar față de sportivii și antrenorii care aparțin unităților sportive în subordine administrației publice locale, cu condiția că dețin statut de utilitatea publică.

Din materialele dosarului se desprinde că, prin dispoziția primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, s-a dispus eliberarea a 360 litri de combustibil, calculat la prețul mediu şi facturat pe luna curentă, din contul mijloacelor financiare preconizate la instituţia 10673, activitatea 00230, pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul (cu mijloacele de transport: Skoda **********, Dacia **********, Mercedes *****) la Campionatul de fotbal între veterani, desfăşurat în mun. Chișinău, conform graficului 05.05.2023, 14.05.2023, 19.05.2023 şi 26.05.2023 (f.d. 6).

Conform materialelor dosarului administrativ, la 03.05.2023 Tonu Andrian - reprezentant al echipelor de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul, a adresat primarului mun. Cahul demersul, prin care solicită susținerea echipelor veteranilor de fotbal din municipiul Cahul, cu combustibil 90 litri pentru a participa la Campionatul Republicii Moldova la SOCCA 7x7, ediția 2023, care se va desfășura

în mun. Chișinău pe arena sportivă „La Izvor”, conform programului din luna mai: 05.05.2023, 11.05.2023, 26.05.2023 (f.d.24).

La 12 mai 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a trimis în adresa primarului municipiului Cahul notificarea nr. 1304/OT2-176, prin care a solicitat examinarea notificării în vederea abrogării dispoziției nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” (f.d.7-8).

Răspuns la aceasta nu a recepționat.

La 03 iulie 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian, privind anularea dispoziției nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

La caz, se contestă dispoziția Primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 „Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, potrivit căreia primarul a eliberat 360 litri de combustibil, calculat la preţul mediu şi facturat pe luna curentă, din contul mijloacelor financiare preconizate la instituţia 10673, activitatea 00230, pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul (cu mijloacele de transport: Skoda **********, Dacia **********, Mercedes *****) la Campionatul de fotbal între veterani, desfăşurat în mun. Chişinău, conform graficului 05.05.2023, 14.05.2023, 19.05.2023 şi 26.05.2023. În partea de constatare a dispoziției primarul municipiului Cahul se face trimitere la demersul domnului Andrian Tonu, reprezentantul echipei de fotbal a veteranilor din mun. Cahul, înregistrat la Primăria municipiului Cahul cu nr. 1005 din 03 mai 2023.

De asemenea s-a constatat că, echipa de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul nu este pusă la balanța Primăriei municipiului Cahul și nici a unei școli sportive în subordine administrației publice locale.

Art.189 alin.(1),(2) Cod administrativ prevede, că „orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ”.

Art.208 alin.(1)-(2) Cod administrativ prevede că, „până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ”.

Art.209 alin.(1)-(2) Cod administrativ prevede că, „acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător".

Art.68 alin.(1)-(4) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 prevede că, „în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială. Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau de persoana vătămată. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, „o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ)".

În conformitate cu art.10 alin.(1) Cod administrativ, „actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de

autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public”.

Litigiul în cauză este obiectul controlului judiciar în contenciosul administrativ, așa cum OT Cahul al Cancelariei de Stat exercită controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale, în special legalitatea actelor adoptate/emise de autoritățile locale, și, prin prisma art.2 alin.(2), art.189 și art.203 lit. c) Cod administrativ, în coroborare cu art.204 din aceeași lege, raportate la art.68 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți cu drept de sesizare a instanței de contencios administrativ, în temeiul unei legi speciale.

Colegiul specializat în contencios administrativ al Curții de Apel Cahul reține, că accesul reclamantului OT Cahul al Cancelariei de Stat la justiție a fost asigurat, dat fiind că reclamantul a respectat calea prealabilă prejudiciară de soluționare a litigiului, în conformitate cu prevederile art.68 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, așa cum a notificat Primăria Mun. Cahul privind abrogarea dispoziției nr.256 din 05.05.2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, ca fiind ilegală /f.d.7-8/, la care nu a primit răspuns, reclamantul depunând acțiunea în judecată în termenul specificat la art.68 din aceiași Lege.

În continuare, se reține legislația pertinentă aplicabilă și/sau pretins aplicabilă speței.

Conform pct.2^1 din Hotărârea Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă, Guvernul a hotărât: „Se recomandă autorităților administrației publice locale să asigure realizarea normelor prevăzute din contul bugetelor proprii”; pct.2^2: ”Comitetul Național Olimpic și Sportiv, federațiile sportive, asociațiile și cluburile sportive vor asigura realizarea normelor prevăzute în prezenta hotărîre din veniturile proprii”.

În conformitate cu pct.7 din Hotărârea Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 „Cheltuielile de participare la toate competiţiile interne sînt suportate de direcţiile tineret şi sport raionale/municipale, asociaţiile, cluburile şi şcolile sportive, iar cheltuielile de organizare - de către organizatorii acestora”; pct.8 indică, „transportul sportivilor şi al însoţitorilor la acţiuni sportive se face cu mijloace de transport proprii ale unităţilor sportive sau cu cele în comun - autobuz, microbuz,

tren, folosindu-se mijlocul de transport cel mai avantajos ca durată şi cost. Se pot folosi şi autoturisme personale, cu decontarea cheltuielilor conform prevederilor legale, care se aplică în cazul deplasării salariaţilor instituţiilor publice".

Relevant este faptul că în preambulul Hotărârii Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 nu este identificat un scop al adoptării acesteia, definit de lege, drept temei de adoptare fiind indicată doar fraza: "în scopul reglementării finanţării activităţilor sportive". În acest context, orice derogare de la reglementările Hotărârii Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 nu poate fi calificată ca și o "încălcare a legii", or conform art.102 alin.(1),(2) din Constituție, "Guvernul adoptă hotărîri, ordonanţe şi dispoziţii. (2) **Hotărîrile se adoptă pentru organizarea executării legilor**". Hotărârea Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 nu a fost adoptată pentru organizarea executării unei (unor) anumite legi adoptată (adoptate) de Parlament.

În concluzie, pe lângă faptul că această Hotărâre de Guvern poartă un caracter de recomandare, încălcarea ei de drept nu poate constitui temei pentru anularea unui act administrativ individual al administrației publice locale pe domeniul finanțării activităților sportive, or potrivit prevederilor art.224 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, instanța de judecată anulează actul administrativ individual doar dacă acesta este ilegal, adică contravine legii.

Instanța de fond a mai motivat soluția s-a și prin prisma prevederilor Legii cu privire la organizațiile necomerciale nr.86 din 11.06.2020, în special cele de la art.5 și art.22, art. 23 alin.(1). Conform art.1 din Legea nr.86 din 11.06.2020 cu privire la organizațiile necomerciale.

Potrivit art.5 alin.(4),(5),(6),(7),(9) din Legea nr.86 din 11.06.2020, "(4) Statul acordă organizaţiilor necomerciale sprijin financiar şi material pentru dezvoltarea organizaţională a acestora şi implementarea proiectelor conform priorităţilor stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în bugetul de stat şi în bugetele unităţilor administrativ-teritoriale. (5) Guvernul stabileşte mecanismul de oferire a sprijinului financiar şi material. La oferirea sprijinului financiar, autorităţile publice se vor conduce de principiul dialogului, al transparenţei, al simplităţii şi clarităţii procedurilor, al tratamentului egal, al recunoaşterii particularităţilor diferitor categorii de organizaţii, al eficienţei utilizării fondurilor publice şi al finanţării multianuale. (6) Sprijinul financiar acordat de stat se realizează în principal prin finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii sau prin finanțare cu destinație

specială, inclusiv comandă socială. (7) Sprijinul financiar se oferă în urma unui concurs public. Anunţul privind sprijinul financiar, condiţiile de desfăşurare a concursului şi criteriile de evaluare se publică cu cel puţin două luni înainte de data-limită pentru depunerea dosarelor. (9) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizațiile necomerciale, activități de interes public în orice domeniu de dezvoltare".

Conform art.21 alin.(1) lit. c) din Legea nr.86 din 11.06.2020, "În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea organizaţiei necomerciale desfăşurată în interes general sau în interesul unor colectivităţi locale, care contribuie la dezvoltarea şi susţinerea: … c) sportului, educaţiei fizice şi turismului social".

În conformitate art.23 din Legea nr.86 din 11.06.2020, „(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică, inclusiv prin: … c) finanțarea nerambursabilă; e) finanțare cu destinație specială, inclusiv comanda socială; (3) De activitatea menționată la alin.(2), precum și de sprijinul menționat la alin.(1) lit.c), d) și e) pot beneficia și organizațiile necomerciale care nu dețin statutul de utilitate publică. (4) La acordarea sprijinului material și financiar organizației necomerciale, autoritatea publică va respecta prevederile art.5 alin.(4)–(9)".

Din prevederile acestei Legi derivă că, în primul rând, de finanțare nerambursabilă pot beneficia nu doar organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică, dar și cele care nu dețin un asemenea statut dar realmente desfășoară o activitate de utilitate publică pe domeniul dezvoltării sportului; și în al doilea rând, nu orice sprijin material din partea statului se oferă prin concurs, ci doar acela destinat dezvoltării organizaționale a organizației necomerciale şi implementării proiectelor conform priorităţilor stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare.

În cazul din speță primarul municipiului Cahul prin dispoziția nr.256 din 05.05.2023 nu a dispus acordarea unui sprijin financiar echipei de fotbal a veteranilor din mun. Cahul care ar avea destinația dezvoltării organizaţionale a acestor organizații necomerciale sau implementării anumitor proiecte ale acestor organizații necomerciale. Prin dispoziția contestată s-au alocat surse financiare pentru acoperirea cheltuielilor de transport pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din mun. Cahul care participă la Campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în mun. Chișinău, conform graficului: 05.05.2023, 14.05.2023,

19.05.2023 și 26.05.2023. Respectiv, asemenea categorie de cheltuieli nu constituie un sprijin financiar, procedura acordării căruia ar urma să aibă loc prin concurs public în sensul prevederilor art.5 alin.(4),(7) din Legea nr.86 din 11.06.2020. Prin urmare, corectitudinea dispoziției primarului municipiului Cahul nr.256 din 05.05.2023 urmează a fi verificată doar prin prisma corespunderii rigorilor și cuantumului mijloacelor financiare prevăzute în acest scop în Bugetul local al municipiului Cahul.

În temeiul Legii nr.86/2020 Guvernul a adoptat Hotărârea nr.656 din 23.09.2022, aprobând Regulamentul-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale, și reclamantul Cancelaria de Stat în acțiune a menționat acest act normativ, dar fără a se invoca încălcarea de către pârât a anumitor prevederi concrete ale Hotărârii Guvernului nr.656 din 23.09.2022.

Pct.7 din Regulament stipulează, „5) mecanismul de finanțare nerambursabilă se aplică în toate domeniile de dezvoltare, prin cooperarea autorităților administrației publice centrale și locale cu organizațiile necomerciale; 6) finanțarea nerambursabilă se oferă pentru implementarea proiectelor pe parcursul anului bugetar, ținând cont de alocațiile aprobate anual în acest scop în bugetul de stat și în bugetele locale”.

Dispoziția nr.256 din 05 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” a fost emisă de primarul mun. Cahul în temeiul deciziei Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022 „cu privire la aprobarea bugetului municipal Cahul pentru anul 2023 în a doua lectură”, „alin.4 se aprobă resursele și cheltuielile bugetului municipal Cahul conform clasificației funcționale și pe programe, conform anexei nr.3”. Cheltuielile ”pentru ramura cultură, sport, tineret, culte și odihnă” au fost aprobate prin linii bugetare separate, inclusiv ”pentru încurajarea sportului pentru toți” instituția 10673 funcția F_1F_2 0812, program P_1P_2 8602, activitatea 00230 – activități sportive destinate tuturor cetățenilor municipiului Cahul, indiferent de vârstă și categorie socială.

Cu toate că eventuale derogări de acest gen reclamantul OT Cahul al Cancelariei de Stat nu a invocat, pârâtul în referința sa a specificat și argumentat că respectivele cheltuieli sunt prevăzute la instituția 10673, activitatea 00230 a Bugetului municipiului Cahul pentru anul 2023, aprobat prin decizia Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022.

În speță, prin dispoziția primarului mun. Cahul nr.256 din 05.05.2023 s-a acordat echipei veteranilor de fotbal din mun. Cahul finanțare nerambursabilă pentru acoperirea cheltuielilor de transport, în scopul participării echipelor de veteranilor de fotbal din mun. Cahul la Campionatul Republicii Moldova la SOCCA 7x7, ediția 2023, care se va desfășura în mun. Chișinău pe arena sportivă ”La Izvor”, conform programului din luna mai: 05.05.2023, 11.05.2023,19.05.2023, 26.05.2023, din bugetul local destinat activităților sportive.

Colegiul constată că pârâtul primarul municipiului Cahul, Dandiș Nicolae, avea temei juridic de a emite dispoziția nr.256 din 05 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”. Or, reieșind din dispozițiile art.5 și 23 alin.(1),(3) din Legea nr.86 din 11.06.2020 în coroborare cu pct.7 din Regulamentului-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale, organizațiile necomerciale pot beneficia de finanțare nerambursabilă, inclusiv și cele care nu dețin statutul de utilitate publică. Autoritatea publică locală este în drept să acorde sprijin organizațiilor necomerciale prin finanțare nerambursabilă, inclusiv pentru cheltuielile de transport suportate în legătură cu participarea la competiții naționale. Respectiv, autoritatea publică locală a alocat mijloace financiare în bugetul local pentru acordarea finanțării nerambursabile pentru activitățile sportive, și nu pentru finanțarea organizațiilor necomerciale.

În cazul din speță primarul municipiului Cahul, în executarea bugetului local și în limita mijloacelor financiare alocate în buget, a oferit sprijin financiar (cheltuieli de deplasare) tuturor sportivilor care s-au oferit să participe la campionatul Campionatul Republicii Moldova la SOCCA 7x7, ediția 2023, care se va desfășura în mun. Chișinău pe arena sportivă ”La Izvor”, conform programului din luna mai: 05.05.2023, 11.05.2023,19.05.2023, 26.05.2023.

În cazul dat nu ar fi vorba de finanțarea unor proiecte ale organizațiilor necomerciale, și nici de dezvoltarea organizațională a acestor organizații comerciale.

În conformitate cu art.224 alin.(1) lit. f) Cod administrativ, „Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e)”.

Reieșind din cele expuse, Colegiul conclude asupra netemeiniciei acțiunii reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat privind anularea dispoziției nr.256 din 05 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Din considerentele menționate, și având în vedere că instanţa de fond a interpretat eronat normele de drept material și procedural, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul a concluzionat, că restabilirea echităţii legale se impune prin casarea integrală a hotărârii instanţei de fond şi emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat”, ca fiind neîntemeiată.

Conform art.240 alin.(1) lit. c) Cod administrativ, „examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărîrea primei instanţei şi emite o nouă decizie ”.

Conducîndu-se de prevederile art. 240 alin. (1) lit. c), Cod administrativ, Colegiul judiciar –

D E C I D E:

Se admite apelul declarat de către Primăria municipiului Cahul.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 19 septembrie 2023, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian, privind anularea dispoziției Primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 ”Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” și se emite o nouă decizie, după cum urmează.

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva Primarului municipiului Cahul, terț Tonu Andrian, privind anularea dispoziției Primarului municipiului Cahul nr. 256 din 05 mai 2023 ”Cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Decizia este executorie, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată a fost pronunțată la data de 11 iulie 2024, ora 16:30.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Movilă Vitalie

Judecătorii Dvurecenschii Evghenii

Serghei Pilipenco